

v suterénu najdete jednu z nejlepších berlínských kabaretních scén – Die Stachelschweine. Hned za tímto nákupním centrem je Wittenberg-Platz. Na Wittenberg-Platz se každou sobotu konají trhy, které jsou vyhledávány kulináři. O tomhle místě se víc dozvíte v autobiograficky laděných berlínských románech Vladimíra Nabokova. Jeho příběhy se odehrávají právě tady.

Tiergarten – oáza klidu

Pokud si na chvíli chcete odpočinout od ruchu velkoměsta, zahněte do Tiergartenu, 220 hektarů velkého parku. Jednou za rok tu sice prochází průvod půl milionu tanečníků na tradiční berlínské Love Parade. Jinak je to ale oáza klidu, kterou v brzkých ranních hodinách využívají k joggingu státní úředníci i poslanci. Ve všední dny i o víkendu sem chodí berlínské rodiny opalovat se, hrát si s dětmi, poklábosit s přáteli a grilovat typický berlínský bratwurst. V nedalekém zámku Bellevue, sídlí německý prezident. V Haus der Kulturen der Welt zase vystupují umělci z celého světa. Jedná se o stavbu z 50. let minulého století, která dodnes udivuje svou moderností. Kousek odtud je i Bundestag a Postupimské náměstí. Tiergarten protékají řeka Spréva a také dřívější městské obranné kanály, které přímo v parku vytvářejí několik jezer. Zdejší Café am Neuen See nabízí klasickou

zahradní pivnici, kavárnu i kvalitní restauraci.

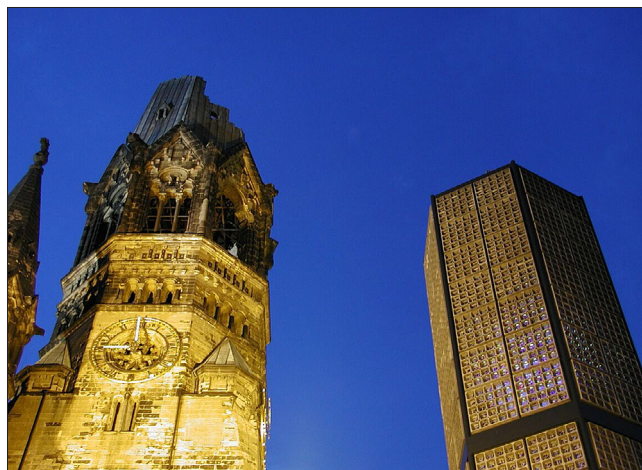
Nedaleko od Café jsou dva památníky, které připomínají, že tu v roce 1919 byli zavražděni představitelé Německé sociální demokracie. Karla Liebknechta pravcoví extrémisté zastřelili „rovnou“, Rosu Luxemburgovou nejprve znásilnili, pak brutálně zbili a poté její tělo hodili do jednoho z kanálů. Původní památník, od slavného architekta Mies van der Roheho ale zničili nacisté.

Po roce 1945 ležel Tiergarten v Západním sektoru přímo na hranici s východním Berlínem. Zachovat park se podařilo jen díky mezinárodní pomoci, protože po druhé světové válce hladovějící a mrznoucí Berlínčané všechny stromy ztopili a z plochy udělali zemědělskou zahradu.

Uprostřed Tiergartenu se tyčí Siegessäule, vítězný sloup postavený v roce 1873 na paměť pruského vítězství nad Dánskem, Rakouskem a Francií. Na vrcholu je známá „Goldelse“. Mezi jejími pozlacenými křídly seděli a shlíželi na město andělé ve filmu Wima Wenderse „Nebe nad Berlínem“. Pokud vystoupáte vnitřkem sloupu až na vrchol, uvidíte celou topografii Tiergartenu i pět bulvárů, které se tady sbíhají.

Postupimské náměstí znovu žije

Když vyjdete z Tiergartenu na jihu, narazíte na budovu slavné Berlínské filharmonie.

Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche

Je to jedna z architektonicky nejlepších staveb v Berlíně. Trochu se podobá cirkusovému stanu. Protože Berlínskou filharmonii dlouho dirigoval Herbert von Karajan, přezdívá se jí „Zirkus Karajan“. Stavba pochází z roku 1963, kdy už stála Berlínská zeď. A právě u ní nedaleko trosek, rumišť a ostnatého drátu, byl vybudován stánek kultury. Celý komplex dotváří ještě budova Kammermusiksaalu a Musea hudebních nástrojů. Sehnat lístky do Filharmonie nebývá jednoduché, ale podívat se na odvážnou architekturu můžete i během organizovaných prohlídek.

Už na začátku 20. století bylo Postupimské náměstí dopravním pupkem Berlína, nejrušnějším náměstím v Evropě. Bylo tu nádraží, podzemka i rychlodráha, jezdilo tu 26 tramvajových a pět autobusových linek. Stály tu hotely, kanceláře, obchody, španělské, maďarské, vídeňské, turecké kavárny a restaurace, zábavu nabízely kabarety i taneční lokály.

V době rozděleného města byly odstraněny často ještě opravitelné a především architektonicky cenné zbytky mnoha budov a území těsně u Berlínské zdi se stalo pustinou. Po pádu zdi bylo rozhodnuto, že Postupimské náměstí se má opět stát jedním z center města. Vedle ohromného podzemního nádraží, stanic podzemní dráhy i S-Bahnu jsou dnes na povrchu →

Muzea

Berlín je městem muzeí a na to, abyste všech 170 prošli, byste potřebovali dlouhé týdny. Museumsinsel (Ostrov muzeí) leží v centru Berlína a patří ke světovému kulturnímu dědictví. Celý komplex se restauruje. Hotová je už rekonstrukce Altes Museum a Národní galerie. Určitě si nenechte

užít Pergamonmuseum s oltářem z Pergamonu a bránou lštar ze starověkého Babylónu. Nejkrásnější Berlínku – Nofretete najdete v Egyptském muzeu naproti zámku Charlottenburg. Stánkem moderního umění se stal dřívější Hamburger Bahnhof. Zajímavé výstavy se konají i v Martin-Gropius-Bau a v Neue Nationalgalerie, která je dílem architekta Mies van der Roheho. Historii německého protinacistického odboje naleznete v Gedenkstätte Deutscher Widerstand. Nedávno otevřená a stavebně velmi zajímavá Židovské muzeum vytvořil architekt Daniel Libeskind. Filmové muzeum je zase na Postupimském náměstí.

Snímky: archiv

Tiergarten z ptačí perspektivy